

* Kodeks odvjetničke etike donesen je na Skupštini Hrvatske odvjetničke komore 18. veljače 1995., s Izmjenama i dopunama koje su donesene na Skupštini Hrvatske odvjetničke komore 12. lipnja 1999., objavljen je u Narodnim novinama br. 64 od 20. lipnja 2007. Dopune Kodeksa odvjetničke etike donijela je Skupština Hrvatske odvjetničke komore dana 14. lipnja 2008. godine (NN 72/2008).

I. OPĆA NAČELA

- 1.** Kodeks odvjetničke etike (dalje u tekstu: Kodeks) utvrđuje načela i pravila ponašanja kojih su se, radi očuvanja dostojanstva i ugleda odvjetništva, odvjetnici uvijek dužni pridržavati pri obavljanju svoje službe.
- 2.** Osnovna načela sadržana su u svečanoj prisezi koju svaki odvjetnik daje prije početka svoje odvjetničke djelatnosti. Ta načela trebaju biti sastavnim dijelom svijesti i uvjerenja svakog odvjetnika.
- 3.** Odnos odvjetnika prema vlastitoj stranci, protivnoj stranci i njezinim zastupnicima, prema drugim odvjetnicima, sudovima, državnim odvjetnicima te drugim državnim tijelima ili uopće tijelima s javnim ovlastima treba biti određen njegovim položajem zaštitnika prava građana i pravnih osoba.
- 4.** U svojim nastupima, podnescima, govorima i drugim službenim radnjama te općenito društvenim javnim ili privatnim nastupima odvjetnik treba voditi računa o zahtjevima profesionalne i opće kulture.
- 5.** Pri obavljanju svog poziva odvjetnik se ima tako ponašati da zadobije i učvrsti povjerenje svoje stranke i istodobno pravosudnih i drugih tijela pred kojima nastupa.
- 6.** Odvjetnik je dužan savjesno ispunjavati dužnosti koje proizlaze iz odvjetničkog poziva i čuvati ugled i dostojanstvo odvjetništva pri obavljanju poziva i u privatnom životu.
- 7.** Svojim ponašanjem odvjetnik mora služiti kao primjer humanosti, poštovanja ljudskog dostojanstva i progresivnih nastojanja u priznavanju i ostvarivanju temeljnih ljudskih prava i sloboda.
- 8.** Odvjetnik smije štititi interese svoje stranke samo sredstvima koja su u skladu sa zakonom, s dostojanstvom odvjetničkog poziva i s dobrim običajima, a nisu protivna njegovoj savjesti.
- 9.** Pri zastupanju stranaka odvjetnik je dužan sačuvati svoju nezavisnost.
- 10.** Odvjetnik se ne smije prihvatiti poslova koji nisu spojivi s njegovim pozivom i koji bi mogli štetiti njegovoj nezavisnosti i dobrom glasu te časti i ugledu odvjetništva.
- 11.** Suradnja s nadripararima u suprotnosti je s dostojanstvom odvjetnika.
- 12.** Obavljanje poslova, koje prema propisima smiju obavljati samo odvjetnici, odvjetnik ne smije prenijeti na osobe koje za to nisu ovlaštene.
- 13.** Odvjetnik ne smije otkloniti preuzimanje pravnog slučaja koji mu je dodijelilo nadležno tijelo.
- 14.** Odvjetnik ne smije ugovoriti kao nagradu predmet ili dio predmeta iz spora koji mu je povjeren na zastupanje osim kada je to dopušteno Tarifom.
- 15.** Odvjetnik ne smije isticati svoju prijašnju službu ili dužnost za pribavljanje stranaka, niti na bilo koji način podupirati stranku u uvjerenju da joj zbog toga može uspješnije pružiti traženu pravnu pomoć.

16. Odvjetnik treba obnavljati, proširivati i usavršavati svoju pravnu i opću naobrazbu.

17. Odvjetnik smije proširivati svoj krug djelovanja samo sredstvima koja su u skladu s čašću i ugledom odvjetništva.

18. Protivi se časti i ugledu odvjetništva svaka nelojalnost u poslovanju, a osobito:

- pribavljanje stranaka putem ponuda, posrednika ili reklama;
- prepuštanje trećim osobama bianco-punomoći ili reklamnog materijala;
- suradnja s nadripisarima ili osobama sumnjivim zbog nadripisarstva;
- obećavanje provizije ili nagrade drugima za pribavljanje stranaka;
- omalovažavanje drugih odvjetnika;
- uzimanje uputa od trećih osoba izvan odvjetničkog ureda;
- pozivanje na dobre veze;
 - ponude zastupanja u inozemnim novinama ili posredovanjem dopisa poslanih u inozemstvo;
- ponude jeftinijeg zastupanja;
- stavljanje odvjetničke ploče napadna oblika i sadržaja ili stavljanje takve ploče na druga mjesta osim na zgradu u kojoj se nalazi ured;
- uporaba nerazmjerno velikog ili okruglog pečata;
 - napadno isticanje podataka o odvjetničkim uredima s kojima je sklopljen ugovor o povezivanju na podnescima, dopisima ili na drugi način;
- napadno isticanje moguće specijalizacije;
 - javni istupi, javljanje u tisku i sl. s naglašenim isticanjem svog svojstva odvjetnika odnosno na način koji bi se mogao shvatiti kao nametanje javnosti ili reklamiranje, itd.

19. Dopušteno je:

- objaviti u novinama obavijest o otvorenju ili o preseljenju ureda (pisarnice), pri čemu treba izbjegavati svaki dojam da je riječ o reklami;
- objaviti obavijest o otvorenju ili preseljenju ureda (pisarnice) okružnicom koja može biti upućena samo odvjetnicima, pravosudnim tijelima i strankama.
 - odvjetnicima, zajedničkim odvjetničkim uredima i odvjetničkim društvima imati web-stranicu sa sadržajem koji je propisan Pravilnikom o postupku odobravanja i sadržaju web-stranice odvjetnika, zajedničkih odvjetničkih ureda i odvjetničkih društava, a koja je odobrena od strane nadležnog tijela Komore.

20. Odvjetnik o kojemu se u sredstvima javnog priopćavanja piše ili govori na način koji je protivan odredbama [Zakona o odvjetništvu](#), [Statuta](#) ili Kodeksa odvjetničke etike i time nanosi šteta ugledu odvjetništva, dužan je reagirati tako da se na prikladan način javno ogradi od takvog izvješćivanja.

21. Ako odvjetnik obavlja svoju odvjetničku dužnost u inozemstvu, odnosno ako zastupa inozemca u domovini, mora nastojati postupati po načelima koja vrijede za odvjetnički rad u inozemstvu.

22. Kodeks sadržava i takva pravila kojih je nepoštivanje ujedno i disciplinska povreda dužnosti i ugleda odvjetništva.

23. Ako zakonom, [Statutom](#) ili Kodeksom nije drukčije određeno, nadležno disciplinsko tijelo odlučit će o tome ima li povreda pravila Kodeksa u pojedinom slučaju značenje i disciplinske povrede dužnosti i ugleda odvjetništva u smislu [Statuta](#).

24. Povredu pravila Kodeksa koja istodobno nije i disciplinska povreda dužnosti i ugleda odvjetništva razmotrit će Izvršni odbor Komore ili nadležno tijelo zbora kojemu odvjetnik pripada, priopćit će odvjetniku svoje mišljenje i upozoriti ga na značenje i moguće posljedice povrede.

25. Odredbe ovog kodeksa koje se izričito odnose na odvjetnike koji rade sami u svojim uredima na odgovarajući se način primjenjuju i na odvjetnike koji rade u zajedničkim odvjetničkim uredima ili odvjetničkim društvima. Odredbe ovog kodeksa koje se izričito odnose na odvjetnike primjenjuju se na odgovarajući način i na odvjetničke vježbenike.

II. ODVJETNIČKA TAJNA

26. Odvjetnik je dužan čuvati kao tajnu sve ono što je prigodom pružanja pravne pomoći, osobito prigodom zastupanja ili obrane, saznao kao povjerljivo od svoje stranke ili na drugi način. Sam mora savjesno ocijeniti što stranka želi da bude sačuvano kao odvjetnička tajna.

27. Odvjetnik je dužan voditi računa o tome da odvjetničku tajnu čuvaju i druge osobe koje rade u njegovu uredu.

28. Odvjetnička su tajna svi spisi, tonski, računalni, slikovni i slični zapisi te depoziti stranaka koji se nalaze u odvjetničkom uredu.

29. Ono što je odvjetnik povjerljivo saznao u pružanju pravne pomoći pravnoj osobi ili kojem javnom tijelu, ne smije ni u kojem slučaju ili postupku uporabiti na njihovu štetu. Takvu spoznaju odvjetnik ne smije iskoristiti ni na štetu jednog ili više zainteresiranih članova te pravne osobe ili tijela, osim u pružanju pravne pomoći toj pravnoj osobi ili tijelu protiv tih članova.

30. Odvjetničku tajnu odvjetnik je dužan čuvati pod prijetnjom disciplinske odgovornosti za vrijeme pružanja pravne pomoći, ali i nakon toga sve dok bi njezino otkrivanje moglo naškoditi stranci.

31. Radi čuvanja odvjetničke tajne odvjetnik ne smije davati nikakve obavijesti o predmetima koji su mu povjereni kao odvjetniku, pa i nakon prestanka zastupanja stranke.

32. Pravila o obvezi čuvanja odvjetničke tajne na odgovarajući se način primjenjuju i na druge odvjetnike te zaposlenike u odvjetničkom uredu.

33. Odvjetnik je dužan u ugovoru o radu (zaposlenju) sa svojim zaposlenicima povredu odvjetničke tajne izričito predvidjeti kao razlog prestanka radnog odnosa (teške povrede radne dužnosti).

34. Iznošenje odvjetničke tajne dopušteno je samo u slučaju ako to stranka odvjetniku na nedvojben način dopusti, ako je to nužno radi obrane odvjetnika ili ako je to potrebno zbog opravdanja njegove odluke o napuštanju obrane.

III. BESPLATNA PRAVNA POMOĆ SOCIJALNO UGROŽENIM OSOBAMA I ŽRTVAMA DOMOVINSKOG RATA

35. Besplatno pružanje pravne pomoći socijalno ugroženim osobama i žrtvama Domovinskog rata časna je dužnost odvjetnika koju odvjetnik treba obaviti jednako savjesno i brižljivo kao i pružanje pravne pomoći drugim strankama.

36. Odvjetnik je dužan preuzeti zastupanje socijalno ugroženih osoba i žrtava Domovinskog rata u građanskim i krivičnim predmetima kada to odredi nadležno tijelo Komore.

37. Odvjetnik je dužan pružiti besplatnu pravnu pomoć socijalno ugroženim osobama i žrtvama Domovinskog rata u pravnim stvarima u kojima te osobe ostvaruju prava koja su u svezi s njihovim položajem, kada mu pružanje te pravne pomoći povjeri Komora u skladu s općim aktom.

38. U slučaju uspjeha u besplatnom zastupanju socijalno ugroženih osoba ili žrtava Domovinskog rata, odvjetnik može od zastupanih osoba tražiti nagradu za pružene usluge u mjeri u kojoj to zastupanje neće izgubiti svoje socijalno i humano obilježje. Odvjetnik u svakom slučaju smije tražiti onu nagradu koju je zastupana stranka ostvarila po osnovi njegova zastupanja na teret protivne stranke.

39. Odvjetnik koji kao zastupnik socijalno ugrožene osobe i žrtve Domovinskog rata zahtijeva od nje ili, u vezi s njihovim zastupanjem, od treće osobe, po bilo kojoj osnovi, nagradu prije svršetka zastupanja, čini težu povredu odvjetničke dužnosti i ugleda odvjetništva.

IV. ODNOS PREMA STRANCI

40. Vjernost stranci osnovna je dužnost odvjetnika. Ona je važnija od interesa odvjetnika i kolegijalnih obzira.

41. Odvjetnik je dužan posvetiti svu svoju stručnost i savjesnost zastupanju stranke i pružiti joj pravnu pomoć bez odgode i zastoja. Stoga odvjetnik prigodom preuzimanja zastupanja mora paziti na to da zbog preopterećenosti ne ugrozi pravodobnost, temeljitost i savjesnost obavljanja svoje dužnosti. Odvjetnik kojemu se obraća prevelik broj stranaka treba uputiti stranke drugim odvjetnicima.

42. Odvjetnik je dužan pružiti pravnu pomoć stranci koja mu se obrati, a dužan je odnosno smije uskratiti pružanje zatražene pravne pomoći samo iz razloga propisanih zakonom, [Statutom](#) i ovim kodeksom.

43. Odvjetnik može odbiti zahtjev stranke za pružanje pravne pomoći samo zbog važnih razloga, npr. zbog preopterećenosti, zbog slabih izgleda na uspjeh, zbog nedostatka posebnog iskustva u toj grani prava, zbog toga što je općepoznato da je stranka sklona obijesnom parničanju, zbog nemoralnosti razloga iz kojih se pružanje pomoći traži, nesposobnosti stranke da plati gotove izdatke i sl.

44. Odvjetnik koji osobno poznaje protivnu stranku smije odbiti zastupanje protiv nje. Ako je ipak pripravan preuzeti zastupanje, mora prije toga svoju stranku upozoriti na to poznanstvo.

45. Odvjetnik kojemu je Komora odobrila pružanje specijalizirane pravne pomoći smije uskratiti pružanje svih oblika pravne pomoći koji ne pripadaju njegovoj specijalnosti.

46. Odvjetnik mora uskratiti pružanje pravne pomoći:

1. ako je on ili koji drugi odvjetnik koji je radio ili radi u istom uredu u istoj stvari ili stvari koja je s njome pravno povezana zastupao protivnu stranku ili obje stranke, dao im pravni savjet ili od njih primio uputu;

2. ako je u istoj stvari ili stvari koja je s njome pravno povezana radio kao odvjetnički vježbenik kod odvjetnika koji je zastupao protivnu stranku;

3. ako je u istoj stvari ili stvari koja je s njome pravno povezana radio kao sudac, državni odvjetnik, javni pravobranitelj ili kao službena osoba u upravnom ili drugom postupku;

4. osim u kaznenim predmetima, ako je ono što stranka traži obijesno ili očito protivno zakonu, tako da se s velikom vjerojatnošću može predvidjeti neuspjeh;

5. u drugim slučajevima predviđenim zakonom, [Statutom](#) i Kodeksom.

47. Odvjetnik koji obavlja neki pravni posao za dvije ili više stranaka treba otkloniti zastupanje bilo koje od tih stranaka dođe li do spora između njih u vezi s tim pravnim poslom.

48. Odvjetnik ne smije otkazati zastupanje, osim iz onih razloga zbog kojih je po ovom kodeksu dužan ili ovlašten odbiti pružanje pravne pomoći.

49. Ako se tijekom zastupanja pokaže da je stranka i bez krivnje odvjetnika izgubila izgled u uspjeh, odvjetnik je ovlašten stranci otkazati zastupanje ako joj se time ne bi prouzročila nerazmjerno velika šteta, koja se ne bi mogla otkloniti ni povjeravanjem zastupanja kojem drugom odvjetniku.

50. Odvjetnik koji je otkazao zastupanje dužan je zastupati i dalje stranku dok ona ne nađe drugog zastupnika, no najviše 30 dana od otkaza punomoći.

51. Odvjetnik će, ako je to u interesu stranke, nastojati da se sudionici u sporu sporazumiju bez pokretanja sudskog ili kojeg drugog postupka. Odvjetnik će nastojati da se tijekom sudskog ili kojeg drugog postupka spor riješi nagodbom, ako je to u interesu njegove stranke.

52. Odvjetnik ne smije stranci prouzročiti nepotrebne troškove postupka.

53. Odvjetnik zbog čijeg je propusta stranci prouzročen koji trošak tijekom postupka dužan je o tome obavijestiti stranku i sam snositi taj trošak.

54. Odvjetnik se u svom radu ne smije poistovjetiti sa svojom strankom, već treba ostati na visini svoje dužnosti zastupnika odnosno branitelja stranke.

55. Odvjetnik je dužan stranku savjesno zastupati i braniti, koristeći se svim potrebnim sredstvima dopuštenim zakonom.

56. Odvjetnik ne smije ni na koji način, u odsutnosti stranke ili bez njezina pristanka, dok traje zastupanje, u vezi sa spornim predmetom dolaziti u dodir s protivnom strankom.

57. Ako odvjetnik pruža pravnu pomoć većem broju stranaka u istom predmetu, dužan je savjesno štiti interese svih stranaka, bez obzira na to koja je od njih zatražila od njega pravnu pomoć i koja mu plaća nagradu.

58. Odvjetnik ne smije, dok zastupa svoju stranku, prihvatiti ponudu protivne stranke da je zastupa, makar i u drugoj stvari.

59. Odvjetnik ne smije zastupati protivnu stranku u drugoj stvari ni nakon završetka postupka u kojemu je zastupao svoju stranku ako bi to prema okolnostima slučaja bilo protivno načelima odvjetničke etike.

60. Odvjetnik ne smije preuzeti zastupanje suparničara ili suokrivljenika ako su njihovi interesi u međusobnu sukobu.

61. Ako stranci pravnu pomoć pruža odvjetnik koji je član ili radi u odvjetničkom društvu ili je član zajedničkoga odvjetničkog ureda, protivnom strankom smatra se svaka stranka koja je u sporu sa strankom bilo kojeg odvjetnika u odvjetničkom društvu ili zajedničkom odvjetničkom uredu.

V. ZASTUPANJE U KAZNENIM PREDMETIMA

62. Odvjetnik je redovito dužan preuzeti ponuđenu obranu okrivljenika u kaznenim predmetima, bez obzira na osobu okrivljenika i narav djela.

63. Odvjetnik ne smije odbiti pružanje pravne pomoći u kaznenom predmetu zbog toga što bi uspješna obrana bila teška, zbog toga što postoje nepobitni dokazi o izvršenom kaznenom djelu, zbog toga što je stranka priznala izvršenje kaznenog djela, zbog težine kaznenog djela, zbog javnog mnijenja i sl.

64. Odvjetnik ne smije otkazati stranci pružanje pravne pomoći u kaznenom postupku ako bi zbog toga njezin položaj bio pogoršan ili ako joj ne bi bilo moguće naći drugog odvjetnika.

65. U kaznenom predmetu, odvjetnik može napustiti obranu svoga branjenika samo ako mu braniteljska savjest ne bi dopuštala daljnju obranu.

66. Tijekom i u povodu kaznenog postupka odvjetnik treba izbjegavati svako isticanje svoga imena koje bi imalo reklamni karakter, osobito posredovanjem sredstava javnog priopćavanja.

67. Odvjetnik ne smije tijekom kaznenog postupka davati izjave kojima bi se moglo na nedopušten način, osobito stvarajući stanovite dojmove u javnosti, utjecati na tijek i ishod tog postupka.

68. Protivi se ugledu odvjetništva svako nuđenje zatvorenicima za branitelja i korištenje njima radi pribavljanja zastupanja.

69. Kad u krivičnoj raspravi sudjeluje više optuženika i više branitelja, odvjetnik se treba kloniti zadiranja u djelokrug ostalih odvjetnika.

70. Odvjetnik ne smije braniti ili rasterećivati svog branjenika tako što će krivnju svaljivati na druge suoptuženike, odnosno povećavati njihovu krivnju kako bi umanjio krivnju svog branjenika. On to može činiti samo ako po njegovu opravdanu uvjerenju njegov branjenik nije kriv, a to nije moguće dokazati drukčije nego dokazivanjem krivnje suoptuženika. To dokazivanje mora odgovarati činjeničnom stanju.

71. Ako ima više branitelja, oni trebaju nastojati da što više usklade svoj rad i govore, tako da to ne bude na štetu nijednom od branjenika. Branitelji bi trebali postići prethodni dogovor o svojim govorima kako oni branitelji koji su prije na redu ne bi svojim govorima iscrpili predmet do te mjere da bi time ostalim braniteljima otežali obavljanje njihove dužnosti

72. U svojim pravnim razlaganjima i zaključcima branitelj nije vezan za uputu stranke. Branitelj je dužan držati se upute koju mu je stranka dala glede činjeničnoga stanja.

VI. ODNOS PREMA PROTIVNOJ STRANCI

73. Odvjetnik treba i prema protivnoj stranci nastupati obzirno i objektivno, nastojeći time stvoriti uvjete da se spor što prije riješi u obostranu interesu.

74. Odvjetnik ne smije ostvarivati zahtjeve neprimjerenom, npr. neuobičajeno oštrom, uporabom inače zakonom dopuštenih sredstava.

75. Odvjetnik ne smije iskoristiti neupućenost, zabludu ili plašljivost protivne stranke, osobito ako ona nema pravnog zastupnika, zato da bi postigao neopravdani uspjeh za svoju stranku.

76. Ako protivna stranka sama nije obzirna, pomirljiva, uviđavna ili objektivna, odvjetnik smije prema njoj postupati odlučno, osobito onda kad bi izostanak takva nastupa štetio opravdanim interesima njegove stranke i poticao protivnu stranku na bezobzirnost i još veći neosnovani otpor.

77. Prije nego što pokrene postupak, odvjetnik redovito treba opomenuti protivnu stranku, dajući joj primjereni rok za dobrovoljno ispunjenje spornog zahtjeva, osim ako je stvar hitna ili ako je riječ o

očito objesnu i nepopustljivu protivniku.

78. Odvjetnik ne smije dolaziti ni u kakav dodir s protivnom strankom bez znanja njezina zastupnika ili znanja svoje stranke.

79. Odvjetnik treba odvrćati svoju stranku od toga da kazneno progoni protivnu stranku zbog nepromišljenih izjava što ih je izazvalo napeto stanje u postupku, ako takav progon nije potreban da bi se osigurali interesi stranke. Odvjetnik se i sam treba, po mogućnosti, kloniti toga da kazneno progoni protivnu stranku zbog onoga što je ona u uzrujanosti o njemu neprikladno ili nepristojno iznijela.

VII. ODNOS PREMA KOMORI I ZBORU

80. Odvjetnik je dužan savjesno ispunjavati svoje obveze prema Komori i zboru te poštivati, čuvati i podizati njihov ugled i pridonositi što uspješnijem njihovom radu.

81. Odvjetnik je dužan prisustvovati sastancima tijela Komore i zbora, napose skupštinama, te svojim aktivnim sudjelovanjem pridonijeti njihovom što uspješnijem radu.

82. Izbor u bilo koje tijelo Komore ili zbora treba biti čast za svakog odvjetnika, pa on može otkloniti izbor jedino ako mu zdravstveno stanje ne dopušta rad u tim tijelima.

83. Odvjetnik mora nastojati da se kolegijalni odnosi među odvjetnicima što uspješnije njeguju i razvijaju.

84. Osobito se smatra težom povredom odvjetničke dužnosti:

- neizvršavanje odluka tijela Komore i zborova;
- dostava neistinitih izvještaja tim tijelima;
- svako uvredljivo ponašanje u pisanim ili usmenim kontaktima s tim tijelima;
- neizvršavanje ili neuredno izvršavanje materijalnih obveza prema Komori i zborovima.

VIII. ODNOS PREMA SUDOVIMA, UPRAVNIM I DRUGIM DRŽAVNIM TIJELIMA

85. U obavljanju svoga poziva odvjetnik mora uvijek čuvati autoritet sudova pred kojima pruža pravnu pomoć, te im uvijek iskazivati dužno poštovanje.

86. Svojim nastupom pred svim sudovima odvjetnik mora opravdati i potvrditi uvjerenje da je on suradnik u provedbi zakona i u zaštiti temeljnih prava građana i njihovih opravdanih interesa.

87. Odvjetnik je dužan suprotstaviti se ako se suci prema njemu, njegovu vježbeniku i njegovoj stranci odnose kao prema podređenim osobama, te ih svojim držanjem i ponašanjem treba uvjeriti da su odvjetnici i suci suradnici u ostvarivanju bitno iste zadaće i da su stoga jednakog položaja.

88. Dok odvjetnik radi kao zastupnik stranke, njegov mogući privatni prijateljski odnos sa sucem ne smije doći do izražaja.

89. Nastup odvjetnika pred sudovima bilo u podnescima, bilo u govorima, treba biti što stvarniji i sažetiji, u mjeri u kojoj to ne ide na štetu zaštite interesa stranke.

90. Opseg podnesaka i govora treba ovisiti o okolnostima pojedinog slučaja, o složenosti predmeta, o tome je li riječ o pravnom predmetu koji se inače često ili iznimno javlja u praksi te do koje su mjere pravna i činjenična pitanja koja se u njemu javljaju razriješena u pravnoj praksi i obrađena u pravnoj književnosti, itd.

- 91.** Odvjetnik mora osobito nastojati da njegovi podnesci ili govori budu izneseni u lijepu i dojmljivu obliku, da budu što zanimljiviji, jasniji i što prihvatljiviji.
- 92.** Odvjetnik ne smije pred sudovima davati uvredljive izjave ili omalovažavajuća mišljenja o njihovim odlukama, ili lakoumno i nepromišljeno tražiti izuzeće sudaca, optuživati ih i sl.
- 93.** Odvjetnik osobito ne smije tijekom postupka, sve do njegova pravomoćnog završetka, davati izjave i poduzimati druge izvanpostupovne radnje kojima bi mogao na nedopušten način utjecati na tijek i ishod postupka.
- 94.** Odvjetnik mora svoju stranku upućivati na dužno poštovanje prema sudovima.
- 95.** Odvjetnik mora pružiti odlučan otpor protiv svakog pokušaja kršenja zakonitosti i povrede dostojanstva ličnosti, ali samo dopuštenim sredstvima i u granicama korektnosti.
- 96.** Odvjetnik je dužan nastojati da se, kako bi se njegovoj stranci pružila pravna zaštita što je moguće brže i sa što manje troškova, onemoguću s bilo čije strane svako odugovlačenje i zlouporaba prava u postupku pred sudom.
- 97.** Odvjetnik će nastojati da se on i njegova stranka savjesno koriste pravima koja im u postupku pripadaju.
- 98.** U načelu odvjetnik smije razgovarati izvan suda sa svjedocima prije početka i tijekom postupka, ali je dužan takve razgovore obaviti tako da se izbjegne svaka dvojba o mogućem utjecanju na svjedoke.
- 99.** Odredbe ovoga poglavlja o odnosu odvjetnika prema sudovima na odgovarajući se način primjenjuju i na odnos odvjetnika prema upravnim i drugim državnim tijelima u postupku pred kojima odvjetnik pruža pravnu pomoć stranci.

IX. MEĐUSOBNI ODNOSI ODVJETNIKA

- 100.** Štovanje koje odvjetnik duguje svome pozivu obvezuje ga na kolegijalni i lojalni odnos prema drugim odvjetnicima i na profesionalnu solidarnost. Takvi međusobni odnosi ne smiju štetno djelovati na savjesnost i odlučnost odvjetnika pri zastupanju i obrani vlastite stranke.
- 101.** Odvjetnik kojemu se inozemni odvjetnik obrati za pravnu pomoć treba uvijek biti svjestan toga da taj odvjetnik u mnogo većoj mjeri ovisi o njegovoj pomoći nego što bi ovisio kad bi je zatražio od odvjetnika u vlastitoj zemlji. Stoga je odgovornost odvjetnika pri pružanju pravne pomoći inozemnim odvjetnicima mnogo veća. Zato takve slučajeve treba preuzimati samo ako ih se može obraditi stručno i bez odugovlačenja.
- 102.** Odvjetnik koji zatraži pravnu pomoć od inozemnog odvjetnika odgovoran je za naknadu njegovih troškova, ako izričito nije što drugo dogovoreno.
- 103.** Odvjetnik koji je svoju stranku uputio inozemnom odvjetniku nije odgovoran za plaćanje njegovih troškova, ali nema ni pravo na dio honorara inozemnog odvjetnika
- 104.** Ako se odvjetniku obrati stranka koju zastupa drugi odvjetnik, on je dužan o tome obavijestiti tog odvjetnika.
- 105.** Odvjetnik je dužan postupati prema odvjetniku protivne stranke s dužnim poštovanjem i kloniti se toga da ga omalovaži ili podcijeni na bilo koji način, da ga osobno napada ili da ga nepotrebno uvlači u spor.
- 106.** Odvjetnik ne smije u izvanpostupovnom ili postupovnom nastupu prema protivnoj stranci zaobilaziti zastupnika te stranke i ne smije izjaviti da s njime ne želi raspravljati.

107. Odvjetnik mora otkloniti pokušaj protivne stranke da s njime stupi u izravni dodir, mimoilazeći svog odvjetnika bez njegove privole, i mora je savjetovati da se obrati svom odvjetniku ili izravno njegovoj stranci.

108. Preuzimanje zastupanja stranke protiv drugog odvjetnika dopušteno je i bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela odvjetništva. No zastupnik stranke mora o preuzimanju takva zastupanja u kaznenom postupku i o ishodu postupka obavijestiti odvjetnički zbor kojemu pripada odvjetnik protiv kojega je zastupanje preuzeto.

109. Sporove u kojima su predmet spora odvjetnički troškovi odvjetnici bi trebali riješiti pred tijelima odvjetničkog zbora.

110. Odvjetnik ne smije preuzeti zastupanje stranke koju već zastupa drugi odvjetnik prije nego što stranka tom odvjetniku ne opozove punomoć.

111. Kolegijalnost koja treba vladati među odvjetnicima zahtijeva od njih da jedan drugome, osim ako se tome ne protive važni razlozi, pomognu stručnim mišljenjem i savjetom.

112. Odvjetnik je dužan prihvatiti uredan zahtjev drugog odvjetnika za zamjenu u pružanju pravne pomoći, osim ako nije spriječen vlastitim poslovima.

113. Odvjetnik koji se obratio kolegi radi zamjene dužan mu je pravodobno dostaviti sve potrebne podatke, spise i uputu u vezi sa zamoljenom zamjenom.

114. Ako je zamoljeni odvjetnik spriječen, dužan je otkloniti zamjenu i o tome odmah obavijestiti odvjetnika koji ga je zamolio za zamjenu. Međutim, ako bi zbog kratkoće vremena mogla biti propuštena koja postupovna radnja ili bi mogla nastati koja druga štetna posljedica, zamoljeni odvjetnik dužan je pobrinuti se za drugog odvjetnika koji će preuzeti zamjenu. Zamoljeni je odvjetnik dužan poduzeti i druge potrebne radnje kako bi se spriječile štetne posljedice odbijanja zamjene.

115. Odvjetnik ne smije odbiti primitak pisma drugog odvjetnika i vratiti ga neotvorena.

116. Odvjetnik jamči svome zamjeniku za njegove troškove, ako se drukčije ne dogovore. Zahtjev za naknadu troškova zamjene treba staviti istodobno s izvještajem o izvršenju naloga.

117. Ako se odvjetnici drukčije ne dogovore, zamjeniku pripada polovica nagrade predviđene Tarifom za pruženu pravnu pomoć.

118. Nesuglasice s drugim odvjetnikom ili odvjetničkim vježbenikom treba nastojati riješiti izravno ili posredovanjem kojeg tijela odvjetništva.

X. ODNOS PREMA ODVJETNIČKIM VJEŽBENICIMA

119. Odvjetnicima se preporučuje da radi stvaranja sposobnoga odvjetničkog podmlatka primaju na vježbu mlade, sposobne i vrijedne diplomirane pravnike.

120. Odvjetnik mora biti svjestan da su odvjetnički vježbenici mlađe kolege i budući odvjetnici, pa prema tome mora odrediti i svoj odnos prema njima.

121. Svojim vježbenicima odvjetnici su dužni pružiti mogućnost stjecanja odvjetničke prakse i znanja te moraju nastojati da ta praksa bude raznovrsna, a znanje temeljito.

122. Obavljanje vježbe nije spojivo s istodobnim obavljanjem drugog zvanja. Odvjetnički vježbenik dužan je vježbu obavljati s punim radnim vremenom, a ne tek povremeno. Svako pogodovanje fiktivnoj vježbi jest teža povreda odvjetničke dužnosti.

123. Zabranjeno je sklapanje bilo koje vrste ugovora između odvjetnika i njegova vježbenika o sudjelovanju u dobiti ili o ortaštvu.

124. Vježbeniku je zabranjeno samostalno vođenje pravnih poslova.

125. Odvjetnik je dužan savjesno nadzirati rad svog vježbenika.

126. Odvjetnici moraju osobitu pozornost posvetiti upoznavanju vježbenika s pravilima odvjetničke etike

127. Odvjetnički vježbenik dužan je čuvati tajnu ureda u kojemu radi.

128. Ako dođe do spora između odvjetnika i njegova vježbenika, oni moraju nastojati spor riješiti izravno ili posredovanjem nadležnih tijela odvjetništva.

129. Ako dođe do spora između odvjetnika i odvjetničkog vježbenika koji je na vježbi kod drugog odvjetnika, odvjetnik se treba najprije obratiti tom drugom odvjetniku radi posredovanja u sporu.

XI. POSLOVANJE U ODVJETNIČKOM UREDU

130. Odvjetnik mora nastojati da njegove uredske prostorije i način rada u njima odgovaraju ugledu odvjetničkog zvanja kao samostalne i neovisne službe.

131. Odvjetnik je dužan uredno i na vrijeme voditi predmete, pohranu spisa i točnu evidenciju rokova i rasprava tako da on i stranka mogu uvijek uvidom u spis utvrditi podatke o stanju predmeta, odnosno da odvjetnik može tijelima odvjetništva, u skladu sa [Statutom](#), bez otezanja pružiti obavijesti o svom radu.

132. Odvjetnik je odgovoran za rad ureda. U zajedničkim odvjetničkim uredima, svi odvjetnici odgovaraju za rad ureda.

U odvjetničkim društvima, odvjetnici članovi društva odgovaraju za rad društva.

133. Odvjetnik mora biti osobito savjestan i točan u novčanim poslovima. Tuđi novac ne smije miješati s vlastitim i mora uvijek biti u mogućnosti da tuđi novac isplati.

134. Novac koji je primio za stranku odvjetnik ne smije zadržati kod sebe duže nego što je nužno potrebno

135. Nije dopušteno:

- protivno namjeni uporabiti ili zadržati novac koji je odvjetniku predan s određenom namjenom;

- proširiti pravo retencije i za još nedospjele tražbine za usluge koje će tek pružiti.

136. Odvjetnik je dužan ispunjavati sve obveze prema svojim zaposlenicima, u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o zaposlenju.

137. Odvjetnička ploča smije biti postavljena samo na kući i u kući u kojoj se nalazi odvjetnički ured. Veličina, tekst i broj ploča ne smije prekoračiti uobičajena mjerila.

138. Odvjetniku je zabranjeno voditi rubrike pitanja i odgovora u novinama uz navođenje svoga imena. Zabranjeno mu je davati pravne savjete neodređenom krugu osoba posredovanjem sredstava javnog priopćavanja.

XII. TROŠKOVI ZASTUPANJA

139. Odvjetnik ima pravo na nagradu za svoj rad prema Tarifi o nagradama i naknadama troškova za rad odvjetnika.

140. Ako stranka sama ponudi odvjetniku veću nagradu od one koju određuje Tarifa, a odvjetnik tu ponudu nije ničim izazvao, smije primiti takvu nagradu, ali pod uvjetom da ona nije u očitu nerazmjeru s njegovim uslugama, s ishodom njegova rada i s imovinskim stanjem stranke.

141. Odvjetnik ima pravo tražiti da mu unaprijed budu plaćeni gotovi izdaci. Ako mu stranka ne predujmi sredstva za pokriće takvih izdataka, odvjetnik smije odbiti da je zastupa ili da je nastavi zastupati.

142. Odvjetnik ima pravo na predujam za svoju nagradu.

143. Odvjetnik kojemu nije plaćena nagrada nema pravo uskratiti stranci povrat njezinih izvornih spisa nakon obavljena zastupanja. Dužan je stranci na njezin zahtjev i trošak načiniti prijepis svih podnesaka koje je za nju napisao.

144. Ugovaranje nagrade prema uspjehu u pružanju pravne pomoći dopušteno je samo u skladu sa [Zakonom o odvjetništvu](#) i Tarifom.

145. Redovito nije dopušteno unaprijed odobravati popust od Tarifom predviđenih troškova. Nakon dovršena postupka dopušteno je u opravdanim slučajevima odobravati popust, osobito ako je tražbina neutjeriva. Preporučuje se odobriti popust ako se stranka nalazi u teškom imovinskom položaju.

146. Dopušteno je s pravnom osobom ili pojedincem koji obavlja kakvu poslovnu djelatnost sklopiti ugovor o pružanju pravne pomoći. Za usluge pravnog savjetovanja u tom ugovoru može se utvrditi paušalni iznos nagrade, koji treba biti primjeren usluzi koja se očekuje. Nagrada za zastupanje u sudskim i drugim postupcima ne smije se ugovoriti ispod Tarife. Takav ugovor treba prijaviti Komori radi ovjere.

147. Odvjetnik treba stranku upoznati s približnim iznosom troškova zastupanja i upozoriti je na mogućnost da troškovi koji će joj biti određeni na teret protivne stranke budu manji od njegova računa.

148. Odvjetnik je dužan stranci omogućiti uvid u Tarifu i na njezin zahtjev dati joj specificirani obračun troškova.

149. Odvjetnik koji namjerava tužiti svoju stranku za troškove i nagradu koje mu duguje mora joj prije toga poslati pismenu opomenu.

XIII. STUPANJE NA SNAGU

150. Kodeks stupa na snagu kad ga donese Skupština Hrvatske odvjetničke komore.

Predsjednik

Leo Andreis